

ἔχεις χεῖρας ἀδρότατας καὶ ὁσμὴν ἐρωτικὴν,
καὶ ἡ χάρις σου γραφίδος πάσης εἶναι ἀνωτέρα.

Εἶσαι χάρις καὶ ἀστέρων εἶσαι, κόρη λαμπρότερα,
ἀποπνέουσα ἡδέως χαρμονὴν παρθενικὴν,
εἰς τὴν ὄψιν σου πλανᾶται μ' ἀρμονίαν θελκτικὴν
ὅ,τι ὁ κόσμος ἔχει ὠραῖον καὶ εἰς γῆν καὶ εἰς

ὁμιλοῦσα κατευφραίνει, βλέπουσα δὲ μαγνητίζει,
εἶσαι σίλφιδι αἰθερία παιδρὰ ὅταν βηματίζης.
Ὅπου στρέψῃς γλυκὺ βλέμμα θ' ἀπαντήσῃς θαυ-
μαστάς,

ἄνθελῃς πρὸ ποδῶν σου θερμοὺς ἔχεις λατρευτάς,
κ' εἶσαι κόρη, περιλμένη, ὅλη ἀκτινοβολοῦσα.
τῶν ὀνείρων μου θεότης, τῶν ἐμπνεύσεών μου
μοῦσα.

ΚΑΘΑΝΘΗΣ ΠΑΠΠΑΖΟΓΛΟΥΣ.

Ἡ πρόοδος τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Μίαν ἀλήθειαν λέγω μεγάλην καὶ ἀκουσεν, Κόσμε!
Παρηγορεῖσθε ὁποῖοι τυχόν, ἀδελφοί μου, φροναῖτε
ὅτι οἱ ἄνθρωποι μέχρι τῆς σήμερον ἀπὸ αἰώνων
ἀεκαοκτὼ οὐδεμίαν ἐποίησαν πρόοδον πλέον!...

Σωματικῶς τὸν Χριστὸν ἐπὶ ξύλου ἐσταύρωσαν τότε.
Σήμερον ὅμως σταυρεῖσι ψυχὰς, ὅχι σώματ' ἀνθρώπων.
Τὰς προσηλυτὰς οἰοῦν εἰς ἐδόνας καὶ πόνους παντοίους,
ἀκαταπαύστως, θεινῶς τυραννοῦντες τ' ἀθῶα τὰ ὄντα,
ἀπεριγράπτως, ἀββήτως, ἐν εἰδὲι φρικτοῦ μυστηρίου,
ἐν σιωπῇ καὶ νυκτὶ ἡθικῇ τελευμένου ἀγρίως!
Φεῦ! ἀμειλίχτως, χωρὶς εὐσπλαχνίας καὶ πόνου καὶ οἴκτου,
ἀνευ ἐλέγχου τινὸς συνειδήσεως, ἀνευ αἰσχύνης,
ἀνευ στιγμῆς συμπαθείας μιᾶς, ναι μιᾶς καὶ μόνης.
ἀνευ τινὸς σεβασμοῦ, συστολῆς, ἀνευ φόβου διόλου!

Τ' ὅμως δὲν κλαίει δὲ νῦν, ἀλλὰ κρύφα αἰμάσσει ἡ καρδία,
ἥτις σιγῇ φαινομένης ἡ πλάσσεται χαίρουσα μῆλλον,
ὑπὸ μορφὴν τεχνέντως παιδρὰν κατακρύπτουσα σάλον!
Τίς δ' ἐσταυρούμενος;—φίλος!—καὶ τίς ὁ σταυρῶν—ἡ φίλια!
Ὡ ἀνθρωπότης, λοιπὸν, πόσον εἶσαι, ὦ! πόσον ἀθλία!
Πᾶσά σου πρόοδος οἰκτρὰ καὶ συνάμα γελοία!

* Ἀλήθεια καὶ ψεῦδος.

Λάμπει ὡς ἥλιος, ἄχ! ἡ ἀλήθεια ἐνδον τοῦ στήθεος,
πλὴν συγκαλύπτουσι νέφη πυκνὰ τὸ παμπόθητον φῶς τῆς:
Νέφη οἱ λόγοι... ἐν ᾧ αἱ ἀκτίνες τῆς εἶδει νὰ ᾔναι!
Μάτην ὁρμᾷ νὰ φανῇ εἰς τὸν κόσμον ἡ τλήμων θεότης!
Μάτην ὁρμᾷ νὰ χυθῇ ἐκ καρδίας εἰς ἄλλην καρδίαν!
Αἱ περιστάσεις, αἱ σχέσεις, συμφέροντα, πάθη παντοῖα,
στρέφουσι ψεύδους τροχὸν ἐν τῇ στόματι πάντων τὴν γλῶσσαν,
κ' ὑποκριτικὰς πηγὰς καθιστῶσιν ἀκένωτον ἔλκος
τῆς ὑψηλῆς ἀληθείας τὸ ὄργανον, δῶρημα θεῖον!

Ὡ ἀνθρωπότης ἀθλία, ψυχὴν διατί καὶ νὰ ἔχῃς,
ὅταν τὴν μόνην τροφὴν, ἥτις πρέπει εἰς αὐτῆς τὴν οὐσίαν,
ἀδυνατεῖς νὰ τῇ δώσῃς ἀγνὴν εἰς τὸν πάντα αἰῶνα;

Δυνατὴ ἡ ἀγνότης.

«Εἴ μοι ξυνοίη φέρωντι μοῖρα
τὰν εὐσεπίων ἀγνείαν λόγων
ἔργων τε πάντων!»

[Σοφ. ἐν Οἴδ. τυράννῳ.]

Μὴ διότι πλεῖστοι πίπτουν εἰς τὰ βάθη κολυμβῶντες,
ὡς τοῦ κολομβᾶν βεβαίως ἐμπειροὶ μὴ τόσον ὄντες,
ἀνὴρ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι, οἵτινες μετ' εὐκολίας
τῆς τοῦ ὕδατος ἐπάνω πλέουσιν ἐπιφανείας;
ἢ εἰς βόρβορον διότι ἔρπουσι σκόληκας τοσοῦτοι,
ἀνὴρ ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις ἀρα καὶ τινες τοιοῦτοι,
οἵτινες πρὸς βίου χώραν ὠρισμένοι λαμπρότεραν
δύνανται νὰ παραιτῶσι τὴν μορφὴν τῶν τὴν πρότεραν
καὶ εἰς σχῆμα νὰ πετώσι κουφοτέρου χρυσαλλίδος.
Πρὸς τῆς κυνῆς τοῦ θύλου ἀγαλλόμενοι ἀψίδος.

Φ. Α. ΟΙΚ.

ΑΓΑΘΟΡΡΑ.

ΘΗΡΑΣ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ. Ἡ Revue des Deux Mon-
des τῆς 1 Σεπτεμβρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, περιέ-
χει τὰ ἑξῆς: «Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1866 ἔτους, ὑ-
ποθαλάσσιον ἡφαίστειον, πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶ-
νος καθεῖδον, ἐξηγέρθη διὰ μιᾶς περὶ τὴν Θήραν,
καὶ μεταξὺ φλογῶν καὶ καπνοῦ ἀνεφύησαν νηοῖδιά
τινα πέριξ τῶν παρακειμένων ἀρχαιοτέρων, ἃ τινὰ
καὶ αὐτὰ ἔχουσι τὴν καταγωγὴν ὁμοίαν. Τὸ ἀπροσ-
δόκητον τοῦτο γεγονός ἐίλκυσε παρευθὺς τὴν προ-
σοχὴν τῶν γαιολόγων οἵτινες, μόλις κατευνασθείσης
τῆς ἐκρήξεως, ἐπεχείρησαν ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας,
προχωρήσαντες καὶ εἰς ἀνασκαφὰς πρῶτον μὲν ἐν Θη-
ρασί, εἶτα δὲ ἐν Θήρᾳ, ὅτε καὶ ἀνεκάλυψαν οἰκοδο-
μὰς ἀναγομένας κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὴν
προϊστορικὴν ἐποχὴν. Αἱ οἰκοδομαὶ αὗται, ὡς ἐγέ-
νετο τότε γνωστὸν *) ἐθεμελιούντο ἀμέσως ἐπὶ ἐ-
σκωριασμένης λιθᾶδος (lave), καὶ ἐκαλύπτοντο ὑπὸ
πυκνοῦ στρώματος λίθων πωρίνων, λειψάνων ἀρ-
χαίας τινὸς ἐκρήξεως, ἥ τις εἶχε κατακλύσει ὁλό-
κληρα χωρία, ὅπως μετὰ ταῦτα ἡ τέφρα τοῦ Βε-
ζουβίου ἔθαψε τὴν Πομπηίαν, τὸ Ἡράκλειον καὶ
τὰς Σταβίας. Ἐντὸς τῶν ἀνασκαφέντων οἰκοδομη-
μάτων εὐρέθησαν πολυάριθμα καὶ ποικίλα πράγ-
ματα, οἷον ἀγγεῖα, τὰ μὲν ἐκ πλίνθου, τὰ δὲ ἐκ
λιθᾶδος, ἐργαλεῖα ἐκ χαλίκων, σπόροι, ἐρίβινθοι,
ἄχυρα καὶ ὅσθ' ἀλλ' ἡ ἐλλειψὶς ἀντικειμένων
ἐκ μετάλλου, πλὴν δύο μικρῶν χρυσῶν δακτυ-
λίων εὐρεθέντων ἐν Θήρᾳ, ἦτο παντελὴς καὶ ἀξία
σημειώσεως.

Περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων, αἵτινες δὲν ἐπαυσαν

*) Ὁρα Παγδ. τόμ. ΙΓ', σελ. 524, 538, καὶ τόμ. ΙΖ', σελ. 487, 525.

γινόμενα ἀπὸ τοῦ 1866, ἐκοινοποίησαν νεωτέρας εἰδήσεις οἱ Κύριοι Gorceix καὶ Mamei. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἀρχαῖαι οἰκοδομαὶ εἰς τέσσαρα διάφορα μέρη περὶ τὸ χωρίον Ἀκρωτήριον, κείμενον ἐν Θήρῃ· ἐκ δὲ τῶν ἀνωτέρω εὑρεθέντων ἀναφέρομεν μέγαν ἀριθμὸν ἀγγείων, ἃ τινὰ κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τοὺς ὠραίσμους διαφέρουσιν ἐντελῶς ἀπὸ τῶν ἐλληνικῶν, ἐτρουσκικῶν καὶ φοινικικῶν κεράμων· σκευὴ ἐκ λιβάδος, χειρομύλους, ἰγδία, σκάφες καὶ τὰ τοιαῦτα, ἅμα δὲ καὶ ἐργαλεῖα ἐκ χάλικος ἀνάλογα πρὸς τὰ τῆς λιθίνης ἐποχῆς. Ἐπὶ τινος τῶν οἰκιῶν σώζονται ἐτι γραφαὶ, ἐξωγραφημέναι ἐπὶ τοίχου ἡσθεστωμένου. Εἰς μεγάλην οἰκίαν εὑρεθεῖσαν κατὰ τὴν παραλίαν, ὑπὸ στῤῥωμα πωρίνου λίθου εἴκοσι μέτρων, συγκειμένων ἐκ πουζολάνης καὶ πωρίνων λίθων ἀλλεπαλλήλως κειμένων, ἀνεκαλύφθη πρίων ἐκ καθαροῦ χαλκοῦ, ἄνευ οὐδενὸς ἴχνους κασσιτέρου ἢ ψευδαργύρου.

Τοιοῦτος πρίων ἐκ μετάλλου κατὰ πρῶτον ἤδη ἀνακαλύπτεται μετὰ ἐρειπίων τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἐκτὸς τούτων εὑρέθησαν εἰς τὰ διάφορα δωμάτια τῆς αὐτῆς οἰκίας σεσωρευμένοι ἐρέβινθοι, κριθῇ, φακῇ, ἄχυρον κεκομμένον, καὶ διαφόρων σχημάτων ἀγγεῖα πλήρη τοιούτων εἰδῶν. Ὅσα αἰγῶν καὶ προβάτων δισκορπισμένα καὶ τεμάχια ἀνθρώπων παντοειδῶν ξύλων, καθὼς καὶ ὀλόκληρος κορμὸς ἐλαίας εὑρέθησαν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ.

Εἰς διάφορα μέρη τῆς Θήρας παρετηρήθη ὑπὸ τοὺς πωρίνους λίθους, στῤῥωμα γῆς μελαίνης προσερχομένης ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως τῆς λιβάδος· ἴσως ἦτο τὸ ἀρχαῖον φυτικὸν ἔδαφος τῆς νήσου. Ἡ μέλαινα αὕτη γῆ περιέχει πολλὰ λείψανα κεράμων.

Παραβάλλοντες τὰς νέας ταύτας ἀνακαλύψεις πρὸς τὰς γενομένας κατὰ τὰς πρώτας ἀνασκαφάς, δὲν διστάζομεν ν' ἀναβιδάσωμεν τὸν ἀρχαῖον πολιτισμὸν τῶν νήσων τούτων εἰς τὸ τέλος τοῦ λιθίνου αἰῶνος. Ὁ χάλκινος πρίων ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐποχὴ τῶν μετάλλων ἦτο ἐπὶ Θήρας, ὅτι κατακλυσμὸς οὐ τινος τὴν μνήμην δὲν εὐρίσκομεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀνέτρεψε μέγα μέρος τῆς Θήρας, καὶ ἐνεταφίσεν ὑπὸ τέφραν καὶ λίθους τὰ ἀνευρισκόμενα λείψανα. Ὁ Κ. Fouqué ἀπέδειξεν ἤδη ὅτι τὰ ἐργαλεῖα καὶ αἱ κέραμοι αἱ ἀνεκαλυφθεῖσαι ἐν Θηρασίᾳ καὶ Θήρῃ ἦσαν πιθανῶς ξένης κατασκευῆς, καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι ἐπορίζοντο αὐτὰ ἐμπορευόμενοι διὰ θαλάσσης μετὰ τῆς Ἀνατολῆς. Ὅπως δὴ ποτε τὰ λείψανα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τοῦ ἐλληνικοῦ ἀρχιπελάγους εἶχον περιέλθει εἰς ἀνώτατον βαθμὸν πολιτισμοῦ, εἰς περίοδον χρόνου ἀφ' ἧς χωρίζουσιν ἡμᾶς χιλιάδες αἰώνων. Τὴν Θήραν, πρὸ τῆς ἀνατροπῆς τοῦ κεντρικοῦ μέρους αὐτῆς ἐκάλυπτον οἰκίαι καὶ ἄγροί καλλιεργημένοι. Οἱ ἐπὶ τοῦ λιθίνου αἰῶνος Θηραῖοι ἐκτι-

ζον ἀψίδας μετὰ λίθων καὶ ἀμμοκονίας, κατεσκεύαζον ἄσβεστον, μετεχειρίζοντο λαμπρότατα χρώματα καὶ ἐκ λιβάδος σταθμὰ, καὶ ἐγίνωσκον τὴν ὑφαντικὴν καὶ κεραμοποιεῖν. Ἄρα τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τῆς ἀνθρωπότητος ἀναβαίνει πολὺ ὑψηλότερον ἢ ὅσον μέχρι τοῦδε ἐνομίζομεν.»

ΛΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ. Τὸ αὐτὸ φυλλάδιον τῆς Revue περιέχει καὶ περὶ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου ἀξιόλογον πραγματείαν, ὅπως τεχνικὴν, ἐξ ἧς καταφαίνεται, ὅτι τὸ ἄγαλμα, εὑρεθὲν τὸ κατ' ἀρχὰς διηρημένον εἰς πολλὰ τεμάχια κακῶς συνηρμόσθη, καὶ ὅτι διαλυθὲν σήμερον δύναται νὰ συναρμολογηθῇ κατὰ τὴν ἀρχαίαν κατασκευὴν. Παραθέτομεν δὲ ἐνταῦθα τὴν ἀρχὴν μόνην τῆς πραγματείας.

«Ἐπὶ τῆς πολιουρκίας τῶν Παρισίων ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ, ὁ ἐπὶ τῇ παιδείᾳ ὑπουργὸς διέταξε νὰ μετακομισθῇ ἐκτὸς τοῦ Λούβρου καὶ ἀποτεθῇ εἰς ὑπόγειον ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Τὸ συνταχθὲν δὲ πρωτόκολλον βεβαιοῖ ὅτι τὸ ἄγαλμα ἦτο ἀβλαβές, τὸ μάρμαρον σῶον, καὶ ὅτι μόνος ὁ γύψος δι' οὗ εἶχον ἐπισκευασθῇ τινὰ μέρη εἶχεν ἀποσπασθῇ ἕνεκα τῆς ὑγρασίας·

«Ὅτε τὸ 1820 ἔτος ἀνεκαλύφθη ἐν Μήλῳ τὸ ἄγαλμα τοῦτο καὶ μετεφέρθη τὸ 1821 εἰς τὸ Λούβρον, οἱ Κ. Κ. Dumont d'Urville, Marcellus καὶ Clarac ἐδημοσίευσαν περιγραφάς, ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι εὑρέθη διηρημένον εἰς διάφορα τεμάχια, ὅτι κατὰ πρῶτον ἐπεβιδάσθη εἰς τουρκικὸν πλοῖον, ὅτι μετὰ ταῦτα μετεφέρθη ἀλληλοδιαδόχως εἰς τρία ἕτερα γαλλικά, καὶ ὅτι ἐν Λούβρῳ συνηρμόσθησαν τὰ τεμάχια ὅπως φαίνονται σήμερον.

«Ἄλλ' ἡ διάλυσις τοῦ γύψου, δι' οὗ ἐκρύπτοντο αἱ ἀρμογαί, ἐπιτρέπει σήμερον νὰ μάθωμεν ἀκριβέστερον τὸν ἀριθμὸν τῶν τεμαχίων τοῦ ἀγάλματος, τὸ τε σχῆμα καὶ τὴν θέσιν τῶν μερῶν· καταδείχθη δὲ καὶ ἡ σημαντικὴ διαφορὰ ἡ μετὰ τοῦ τρόπου καθ' ὃν τὰ μέρη ταῦτα ἦσαν συνηρμοσμένα ὑπὸ τοῦ τεχνίτου, καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν συνηρμόσθησαν μετὰ ταῦτα, διαφορὰ ἐτι πλέον καταφανομένη μετὰ ὀλοκλήρου τῆς θέσεως τοῦ ἀγάλματος καὶ τῆς ἀρχαιοτέρας, ἐκείνης δηλαδὴ εἰς ἣν ἐτοποθετήθη κατὰ πρῶτον τὸ πάλαι. Εὐτυχῶς δὲ ἡ διαφορὰ αὕτη δύναται νὰ διορθωθῇ κατὰ τὴν ἀρχικὴν περίστασιν, χωρὶς νὰ πάθῃ τὸ ἄγαλμα.»

